Časopis bohoslovcov Kňazského seminára biskupa J. Vojtaššáka

Spišská Kapitula
1815 2016

3/2016

BRÁZDA

Obsah:

Úvodník 3
Vďaka Betlehemu sa rodí láska a je tu nádej 4
Čas pre Spasiteľa 6
Aktuality 9
Príchod chudobného Krista 12
Prváci 14
Bol som nahý a priodeli ste ma 18
Nová expozícia v Katedrále svätéhoh Martina 20
Odvaha 22
Cez prázdniny v Rumunsku 23
Prechádzky Kapitulskou ulicou 3 25

Brázda
Časopis bohoslovcov Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka
Imprimatur: Mons. Štefan Sečka, spišský diecézny biskup, 7. 10. 2015, pod číslom 20/2015.
Ročník XXIV., číslo 3/december 2016
Vydáva Nadácia Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka, Spišská Kapitula 12, 053 04 Spišské Podhradie
E-mail: brazda@kapitula.sk, web: http://ks.kapitula.sk
Šéfredaktor: Patrik Mitura
Redaktori: Adam Konkoľ, Mário Brezňan, Dávid Sklarčík, Lukáš Briš, Dávid Lesňák, Peter Kalis, Denis Čuchran, Miroslav Múdrík,
Grafická úprava: Ján Zavacký
Foto: Ján Zavacký, Jakub Konkoľ, archív redakcie, internet;
Jazyková úprava: Mgr. Darina Obušeková
Bankové spojenie:
IBAN: SK9602000000000068238592

Milí čitatelia nášho seminárskeho časopisu!

V mene celej redakcie nášho časopisu Vám vyprosujem hojnosť Božích milostí a pokojné prežitie vianočných sviatkov v kruhu vašich milovaných.

Mozaika lásky

I.

V útrobách tvojej moci utkávaný láskou,
pohľadom Otca obklopený,
očarený veľkosťou a krásou,
lebo len Tebou som stvorený.

Fúkol si život a zapísal krvou,
kde túžba si to priala takto,
ako pisár so starou knihou,
táto večnosť trvala krátko.

Tebe je moja tma ako svetlo,
Tebe je moje nič ako všetko,
Tebe dám to čo mám.

Skúmaj nedokonalé dielo Tvoje,
skúmaj ma Bože a poznaj srdce moje,
Láska stvorila ma podľa seba.

Patrik Mitura

VĎAKA BETLEHEMU SA RODÍ LÁSKA A JE TU NÁDEJ

V adventnom období počúvame pri svätých omšiach výzvu kňaza pred Modlitbou Pána: „Boh nás tak miloval, že nám poslal svojho jednorodeného Syna za Spasiteľa; preto sa osmeľujeme povedať.... Táto výzva má svoj základ v Jánovom evanjeliu, v slovách, ktoré Ježiš povedal Nikodémovi: *„Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“* (*Jn* 3,16).

Keď počúvame Ježišove vznešené slová o láske, je nám často smutno, pretože vidíme ten obrovský rozdiel medzi ideálom opravdivej lásky, ktorú nám predstavuje Ježiš v evanjeliu a skutočnosťou, s ktorou sa dennodenne stretávame v tomto svete. Zdá sa nám, akoby jeho slová neboli z tohto sveta a pre tento svet. Preto sa pýtame: Je ešte možná v dnešnom svete taká bezhraničná dôvera v silu lásky? Môže dnešný človek milovať až do krajnosti, dokonca milovať aj svojich nepriateľov?

Dnes je slovo láska veľmi zneužité. Dotieravo sa nám natíska ako láska to, čo je v skutočnosti sebectvom a predmetom obchodnej vypočítavosti. Takto zneužívaný pojem lásky kričí na nás z reproduktorov, z televíznych obrazoviek, ponúka sa nám na sociálnych sieťach, či v bulvárnych novinách a časopisoch. Preto sa naozaj pýtame, či je možné veriť v silu opravdivej lásky, keď sa nad ňu stavia nenávisť, ješitnosť, vypočítavosť, chamtivosť, sebectvo so širokými lakťami sprevádzané dokonca výsmechom poctivému, zodpovednému, horlivému a svätému životu. Môžu veriť v silu lásky tí, čo prežili dve strašné svetové vojny a stále ešte musia hľadieť na to, ako sa v niektorých krajinách aj dnes bojuje, ako vraždia kresťanov, ako zabíjajú študentov na katolíckych školách? Možno veriť v silu manželskej a rodinnej lásky, keď vidíme toľké rozvody a opustené deti v domovoch alebo opustených starých ľudí? Cynizmus a bezcitnosť dnešnej doby naozaj niekedy nemá hraníc. Mnohí sa pýtajú, prečo je tomu tak?

Odpoveď nájdeme, keď si uvedomíme, že každé zlo je nedostatkom dobra. Tak ako je tma nedostatkom svetla, tak môžeme povedať, že dnešný svet je preto taký, lebo trpí na nedostatok lásky. To je diagnóza dnešnej doby.

Ale Pán Ježiš vidí tieto naše ťažkosti a pozná náš smútok nad nedostatkom lásky. A pritom celkom odvážne a rozhodne vyhlasuje: *„Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske... Toto je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás“*

(*Jn* 15,9-13). Riešením je teda ostať v jeho láske. A to vo všetkých oblastiach života. Aj nebohý otec biskup František Tondra mal na pamätnom obrázku pre birmovancov napísané slová: „...svet bude o toľko krajší, o koľko budeš ty lepší...“ V tom je veľká nádej. Táto nádej je akoby ukrytá v nás, v našom správaní, konaní, myslení.

Svet nemá dva princípy, lásku a nenávisť, ako to učili starí grécki filozofi, ale má iba jeden princíp: Božiu lásku, ako nám to celým životom zjavuje Ježiš Kristus. On nám ukazuje, že láska je jediným zmyslom života. On nám ukazuje, že láska je jedinou cestou k Bohu i k plnej ľudskosti. On nám zjavuje, že láska je z Boha a oblieka si črty dobrotivosti, milosrdnosti a ľudskosti. Ježiš je našou odvahou i silou lásky. On nám dáva odvahu milovať a veriť aj napriek všetkému, čo vidíme a prežívame okolo seba a v sebe. Veríme a milujeme, lebo Kristus je s nami a upevňuje naše kroky na ceste životom. V žalme čítame: *„Pán upevňuje kroky človeka a sprevádza ho na ceste. Ak padne, neostane ležať, veď Pán ho drží za ruku“* (*Ž* 37). Stojí pri nás so svojou víťaznou láskou. Veríme, že táto jeho láska dáva poslednú pečať ľudským dejinám. Všetko ostatné v dejinách upadne, stratí sa. Ostane len to, čo bolo vykonané v Kristovej láske.

Jedna čistá snúbenecká láska, prežívaná v Kristovi, jedna verná manželská láska, jedna úprimná rodinná láska, či láska horlivého kňaza, ako milujúceho dobrého pastiera Božieho ľudu, posvätená Kristom, vyváži a prevýši všetky deformácie sebectva, nevery, rozvodov. Obetavá láska otcov, matiek, kňazov, lekárov a rehoľných sestier prevyšuje všetku zlobu vojny, nenávisti a intríg v medziľudských vzťahoch.

Svedčia o tom životy mnohých svätých. Milosrdná láska sv. Martina z Tours, ktorého jubilejný rok v diecéze slávime, jeho apoštolská horlivosť poháňaná opravdivou láskou pretvorila a zmenila vtedajšiu Galiu, dnešné Francúzsko, kde pôsobil. Hrdinská láska sv. Maximiliána Kolbeho, sv. Terézie Benedikty - Edity Steinovej a iných zvíťazila nad hrôzou koncentračných táborov. Obetavá a trpezlivá láska bl. sestry Zdenky Schellingovej a mnohých biskupov i kňazov nespravodlivo odsúdených a mučených v dobe totality zvíťazila nad zlobou socializmu. Medzi nimi žiarivo svieti príklad Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka. Všetko ostatné pominie, len láska ostáva naveky. Tieto príklady nás učia chápať, čo je opravdivá láska, a čo to znamená - napĺňať svoj život tajomstvom Pánovho kríža.

Preto zvlášť v tomto adventnom čase, ale i počas Vianoc, keď budeme v tichu meditovať, rozjímať a uvažovať nad Božou láskou, nech v nás rezonuje Ježišova výzva, aby sme sa milovali navzájom, ako on miloval nás, a ako Boh Otec veľmi miloval svet, že dal svojho Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí. Táto sila Božej lásky nech pohýna každého z nás k bratskej láske bez pokrytectva v duchu slov sv. Petra apoštola - *„Preto sa zo srdca navzájom vrúcne* milujte“ (1*Pt* 1,22).

Peter Majda, rektor seminára

Čas pre Spasiteľa

V našich životoch je mnoho krásnych chvíľ, ktoré sú pre nás darom. Ak sme veriaci, vnímame ich ako dar od Boha, ak nie sme veriaci, sú to pre nás chvíle, ktoré nás posúvajú vpred, sú nám pre potešenie a dokážeme z nich veľa načerpať. Tieto chvíle sú spojené so skutočnosťou, ktorá sa nás všetkých dennodenne dotýka a tou je „čas“.

Máme svoj čas narodenia, čas detstva, čas školský, čas manželský, čas smútku, čas radosti a taktiež čas svojho odchodu z tejto zeme. Čas je teda súčasťou nášho života. Nezáleží na tom či si bohatý, alebo chudobný, či si veriaci, alebo neveriaci... Čas sa dotýka všetkých nás. Dnes sa mnohí sťažujeme, že nemáme čas. Táto fráza sa stala súčasťou nášho života a počujeme ju denne mnohokrát. Nestíham, nemám čas, spravíme to potom, vidíme sa nabudúce, potom ti zavolám, ozvem sa ti, prídem nabudúce a podobne. Stále iba potom a potom. Ale čo sa deje, že veci robíme potom a nie TERAZ?

Nechali sme si ukradnúť prítomnosť. Diabol nás zamestnal natoľko množstvom práce, techniky, virtuálnym svetom a starostí o pozemské veci, že nestíhame žiť DNES, ale stále iba POTOM. Mladým diabol kradne čas cez internet, facebook, počítačové hry, starší trávia čas v práci (nemyslím tých, ktorí musia pracovať, lebo inač stratia zamestnanie), množstvo ľudí sa ženie za peniazmi a podobne. Diabol nás okradol o prítomnosť, kradne nám náš čas, ktorý nám bol darovaný Bohom a tým nás od neho diabol vzďaľuje.

Nechávame sa okrádať dennodenne o to najdrahšie čo máme a my s tým nič nerobíme. Ak nám niekto ukradne mobil, alebo inú vec, mrháme množstvo svojho času nato, aby sme danú vec získali naspäť. Tak prečo si potom čas, ktorý je tiež veľkým darom, nechávame len tak ukradnúť? Dennodenne môžeme urobiť rozhodnutia, ktoré nás môžu budovať alebo ničiť. Pre kresťana by dennodenným rozhodnutím malo byť ŽIŤ S KRISTOM! Je to rozhodnutie, ktoré nám môže dať v živote mnoho. Viete, anjeli sa rozhodli mimo času či budú slúžiť Bohu a budú sa podieľať na Jeho pláne, alebo nie. Tí, ktorí sa rozhodli plniť Boží plán, sú pri ňom a sú určite šťastní. Tí, ktorí sa rozhodli

odmietnuť tento Boží plán boli zvrhnutí, a čaká ich peklo. Urobili rozhodnutie a je definitívne, lebo bolo mimo času a už nemajú možnosť rozhodnúť sa ináč.

My žijeme v čase. Teda môžeme sa rozhodovať pre Pána alebo proti Pánovi dovtedy, pokiaľ sme v čase, teda na tejto zemi. A je to Boží dar pre nás, že je stále s nami trpezlivý a dáva nám možnosť rozhodnúť sa pre či proti Bohu. Rozhodnutie je na tebe. Môžeš tak urobiť aj v tejto chvíli. Si s Pánom alebo proti nemu?

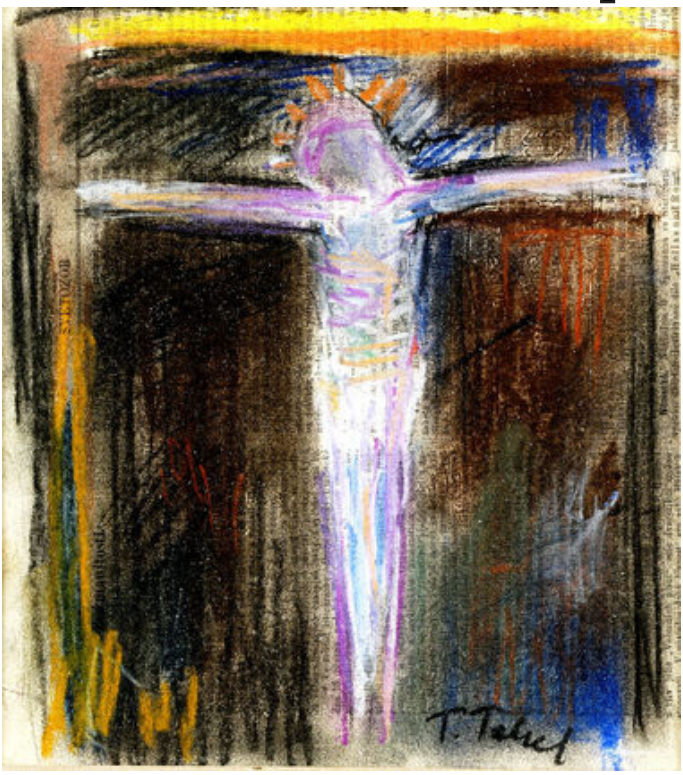

Ak sa máme rozhodnúť pre Pána, potrebujeme vedieť, kým pre nás je. V tomto čase Adventu Boha definujem ako Spasiteľa. Spasiteľ je niekto, kto sa obetuje za mňa, kto ma zachráni z niečoho, kto ma vykúpi, oslobodí, dodá mi hodnotu, radosť, slobodu, identitu a bude sa o mňa starať a zaujímať, pretože patrím úplne jemu. Ježiš by mal byť tým naším Spasiteľom. Svet nám ponúka množstvo spasiteľov a to nemyslím iba na ľudí. Opakujem sa: Ježiš je našim pravým Spasiteľom. Oslobodil nás od hriechu. Otvoril nám brány neba. Prišiel a narodil sa kvôli nám, aby sme mohli naveky žiť s Bohom v nebi a mať účasť na Jeho Božskom živote. Viete, trhá mi srdce, ak nám Boh ponúka toto všetko a ja mu poviem: Nechcem. Zober si to. Ja ťa nepotrebujem! Kedy pochopíme, že Boh nás miluje, a chce pre nás dobro a nie zlo? On nechce naše zatratenie, ale aby sme večne žili s ním a radovali sa.

Drahý brat, drahá sestra. Prijmime Ježiša za svojho Spasiteľa v tomto adventnom / vianočnom čase. Hovorím ti, nikdy nebudeš ľutovať, keď mu povieš svoje áno. Poviem ti: bude to namáhavé a bude to ťažká cesta, ale bude to tá správna cesta.

Venujme teda svoj čas Spasiteľovi. Rozprávajme sa s ním v modlitbe. Hovorme o ňom aj spolu s kňazmi, rehoľnými sestrami, bohoslovcami a ostatnými našimi bratmi, ktorých dennodenne môžeme stretávať v dome nášho Otca, v našich chrámoch. Dovoľme Kristovi nech on je Pánom nášho času a života. On je Spasiteľ, ktorý prichádza aj v tomto čase. Nedovoľ zlému, aby ti ukradol to, čo je tvojím najväčším pokladom: ČAS STRÁVENÝ SO SPASITEĽOM.

Adam Konkoľ

17. september

Slávnostnou svätou omšou Veni Sancte v Katedrále svätého Martina na Spišskej Kapitule sme začali akademický a formačný rok 2016 / 2017. Na úvod zaznelo Veni Creator Spiritus a my sme vzývali Ducha Svätého a prosili o dary do začínajúceho roka. Úlohu Ducha Svätého v našich životoch nám pripomenul vo svojej homílii aj hlavný celebrant a kazateľ, Mons. Anton Tyrol.

24. september

Ako už každoročne býva zvykom, mávame v seminári futbalový zápas, v ktorom sa proti sebe postavia výber starších ročníkov seminára proti čerstvo začínajúcim bohoslovcom prvého ročníka. Ani tento rok nebol výnimkou a hneď po začiatku nového školského roka sa už všetci

na toto dlho očakávané stretnutie veľmi tešili. Futbal však nebola jediná motivácia tejto športovej soboty. Hneď po ňom všetkých čakal guľáš, ktorý otcovia predstavení spolu s ostatnými hneď po svätej omši začali pripravovať. Po zápase tak všetkých čakal skvelý obed, ktorý nebol iba obedom, ale aj dôvodom na oslavu, pretože otec vicerektor mal narodeniny.

1.- 2. október

Začala nám prvá duchovná obnova v tomto akademickom roku. Počas tohto semestra si pre nás raz do mesiaca pripravoval prednášky vdp. Pavol Žmijovský, riaditeľ Domu Charitas svätého Jána Bosca v Spišskej Kapitule.

2. október

Vybrali sme sa na púť k našej nebeskej Matke Panne Márii do Levoče. Išli sme prosiť o potrebné milosti pre nadchádzajúci rok a zároveň sa poďakovať za všetko, čo sme mohli prežiť v tom uplynulom.

5.- 9. október

Našu účasť na tohtoročnom jubilejnom 10. stretnutí bohoslovcov z

Čiech, Moravy a Slovenska, ktoré sa konalo od 7. do 9. októbra 2016 na moravskom Velehrade, sme spojili s púťou po stopách Jána Nepomuckého. Prvým cieľom nášho putovania, ktoré sa preto začalo už v stredu 5. októbra, bola Praha. V nej sme mali možnosť spoznať Arcibiskupský kňazský seminár, navštíviť Vyšehrad, sláviť svätú omšu pri hrobe patróna nášho kňazského seminára v Katedrále svätého Víta, Václava a Vojtecha a byť presne na tom mieste Karlovho mosta, z ktorého bolo zhodené telo svätého Jána do Vltavy, po ktorej sme sa mali možnosť plaviť loďou. V piatok 7. októbra sme po krátkej návšteve Nepomuku, rodiska svätého Jána, dorazili do farnosti Štípa, ktorá je naším prechodným domovom počas našich pútí na Velehrad, na ktorom v sobotu 8. októbra prebehlo samotné stretnutie seminaristov. Po modlitbe svätého ruženca nasledovala svätá omša, ktorej predsedal olomoucký arcibiskup a metropolita Mons. Jan Graubner. Homíliu predniesol vladyka Cyril Vasiľ SJ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi. Popoludní bol pripravený bohatý duchovný a poznávací program. Sobotný večer a nedeľné dopoludnie sme strávili s farníkmi, ktorí nás prijali do svojich rodín. Na záver našej púte sme sa po skupinách zúčastnili na svätých omšiach vo farnostiach Štípa, Hvozdná, Vizovice, Lukov a Všemina.

13. október

V tento deň sme mali možnosť počúvať a intenzívnejšie sa zamyslieť nad problémom utečencov, ktorí kvôli svojej viere musia často podstúpiť veľké prenasledovania. V podvečerných hodinách nás navštívil fotograf Anton Frič, ktorý bol niekoľkokrát v Iraku. Jeho rozprávanie bolo sprevádzané krátkym filmom, kde nám predstavil jeho misiu i misiu ďalších Slovákov.

23. október

V tento deň si celá Cirkev pripomínala misijnú nedeľu, preto sme sa vybrali do Veľkej Lomnice. Miestni duchovní otcovia nás srdečne prijali a podelili sa s nami o zážitky a pastoračné skúsenosti zo života s Rómami. Následne sme šli priamo do komunitného centra v osade, kde sme mali možnosť počas stretnutí s domácimi vzájomne sa povzbudiť

vo viere. Naše stretnutie vyvrcholilo svätou omšou, počas ktorej sme sa modlili za to, aby Pán poslal robotníkov aj na túto žatvu. Misijná nedeľa sa tak stala pre nás príležitosťou opäť si pripomenúť, že misijné územia sa nachádzajú aj v našej krajine a že sú tu ľudia, ktorí túžia poznať evanjelium.

11. november

O 17.00 hodine v deň sviatku svätého Martina sme slávili svätú omšu v Katedrále svätého Martina, ktorú celebroval Mons. Štefan Sečka, spišský diecézny biskup. Ten sa nám prihovoril v homílii a na záver udelil aj pápežské požehnanie, na udelenie ktorého dostal počas jubilea svätého Martina dovolenie.

14. november

V tento deň sme si svätou omšou v Katedrále svätého Martina pripomenuli 139 rokov od narodenia Božieho sluhu, biskupa Jána Vojtaššáka. Svätá omša bola vysielaná v priamom prenose Rádia Lumen. Ešte pred svätou omšou sme sa spoločne pomodlili posvätný ruženec. Slávnosti sa v hojnom zastúpení zúčastnili veriaci zo Zákamenného a iných farností diecézy.

19. november

V sobotu sa v spolupráci Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka a Diecézneho katechetického úradu konal seminár o pastorácií miništrantov. Toto stretnutie viedol salezián don Jozef Luscoň SDB, ktorý má na starosti koordináciu pastorácie miništrantov na Slovensku.

18.-20. november

Po tretíkrát sa uskutočnila duchovná obnova pre chlapcov - stredoškolákov a starších. Bol to čas prehlbovania vzťahu s Bohom a hľadania odpovedí na dôležité životné otázky a zároveň možnosť spoznať bežný život bohoslovcov v seminári.

20. november

Na slávnosť Krista Kráľa sme sa zúčastnili svätej omše, ktorú celebroval Mons. Štefan Sečka. Pri tejto svätej omši poveril ôsmich seminaristov 4. ročníka službou akolytu a piatich seminaristov 3. ročníka službou lektora. Počas týchto slávností ich prišli podporiť aj ich najbližší príbuzní.

21. november

V tento deň sa zmobilizovali bohoslovci, aby pomohli kuchárkam poupratovať v kuchyni. Povynášali z kuchyne všetko, čo sa dalo vyniesť a upratali to, ako len najlepšie vedeli.

25. november

V Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka sa uskutočnila vedecká konferencia pri príležitosti Jubilejného roka svätého Martina. Na úvod konferencie diecézny biskup požehnal relikviár svätého Martina. Konferencia pokračovala dvomi blokmi prednášok. S prednáškami vystúpili profesori vyučujúci na Teologickej fakulte v Spišskej Kapitule, ale aj profesori z iných fakúlt.

1. december

Na začiatku tohto mesiaca sme boli pozvaní do televízie Lux, aby sme

prezentovali život v seminári. Zároveň sme priblížili aj vznik a okolnosti natočeného videa - Sila bratstva, ktoré sme natočili minulý rok.

8. december

V tento sviatok sa uskutočnila Mariánska akadémia, ktorej hlavným prednášajúcim bol ThLic. František Fudaly, ktorý nám s pomocou obrazu Matky Ustavičnej pomoci priblížil Pannu Máriu, ako vzor hodný nasledovania.

10. december

V tento deň sme spolu s otcom rektorom oslávili jeho jubilejné 40. narodeniny. Pripravili sme mu krátke video a duchovnú kyticu vyskladanú z našich modlitieb. Zároveň sme mu darovali kňazské štóly s logom seminára, aby vždy pamätal v modlitbách na svojich bohoslovcov.

11.-15. december

V týchto dňoch si seminaristi 1. - 5. ročníka vykonali duchovné cvičenia. Exercitátorom bol P. Vladimír Peklanský SAC, rektor diecéznej Svätyne Božieho milosrdenstva v Smižanoch a hlavný predstavený palotínov na Slovensku.

Príchod chudobného Krista

Prežívame vianočný čas, čas, ktorý je naplnený očarujúcou radosťou, ba až chytľavou túžbou každému želať dobro a šťastie. My, kresťania, poznáme skutočný dôvod tejto Radosti. Právom píšem Radosti s veľkým R, ide totižto o osobu, vďaka ktorej prežívame tieto krásne chvíle. Poďme sa skrze evanjelistu Lukáša pozrieť trochu hlbšie na túto udalosť. Nechajme sa vtiahnuť do Betlehemskej noci, ktorá zmenila chod dejín.

„I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasieľ, lebo pre nich nebolo miesta v hostinci.“ (Lk 2,7)

Odborníci, ktorí študujú Sväté písmo, považujú text o narodení Ježiša Krista u evanjelistu Lukáša za podobný a skoro totožný s literárnou formou midraš. Midraš je literárna forma, v ktorej autor píše takým spôsobom, že každé jedno slovo má svoj historický a duchovný význam. Preto Vás v tejto chvíli chcem pozvať, aby sme sa spolu zamysleli nad samotným textom a nad jeho odkazom pre nás.

Pri samotnom uvažovaní by sme mali mať na zreteli, že Boh vo svojej prozreteľnosti si sám vybral spôsob, ako chcel prísť na túto zem. Práve preto môžeme badať posolstvo od Boha, ktoré nám tu zanecháva hneď na začiatku svojho poslania. Kristus sa rodí v maštali. Betlehem ho neprijal. Ide o dva svety, dve krajnosti. Prvý svet je svet prepychu, hodovania a prázdnej, vyčerpateľnej radosti. Druhý svet je svetom chudoby, na prvý pohľad prázdnota a uskromnenie. Symbolom prvého sveta je hostinec, symbolom toho druhého je maštaľ. Z prvého sa rodia boháči a chamtivci, ľudia, ktorí vkladajú svoju nádej do bohatstva, do matérie. Z druhého sveta sa rodia chudobní. Ježiš si vybral svoj skutočný pôvod, on si vybral svoj životný program chudobného a jednoduchého. Kristus svojím postavením, miestom v maštali dáva najavo aj to, že každý je pozvaný, vrátane toho najposlednejšieho. Prístup k maštali je otvorený, palác by neponúkol taký voľný prístup k Ježiškovi, má mnoho dverí a schodísk. Človek by musel byť pekne upravený a dôstojný. Kristus svojou chudobou tieto požiadavky maže a ponúka sa mnohým. **Narodí sa Kristus aj v mojom vnútri? Nerobme mu zbytočné prekážky prepychu a vyčerpateľnej radosti. Vytvorme mu to správne miesto, miesto chudoby a lásky, ktoré už dobre pozná.**

Zavinutie Kráľa do plienok je ďalším prvkom, ktorý nám vytvára celkový obraz o Kristovi. Novorodeniatko bolo podľa slov evanjelistu Lukáša zavinuté celé do obyčajnej látky. Výraz *pannus*, ktorý sa nachádza v latinskom preklade Svätého písma nám ešte viac poukáže na krajnosť tohto skutku. *Pannus* by sme mohli najlepšie preložiť ako útržky látky. Tento termín akoby nám chcel poukázať ešte viac na radikálnosť chudoby, ktorú prijal Kristus. On prišiel na zem aby ponúkol všetko, no svet mu bol ochotný ponúknuť len útržky. Je to nádherný odkaz toho, že Kristus k nám neprišiel, aby od nás prijímal dary. On prišiel obdarovať. To je náš Boh, famózny vo všetkom, čo koná. **Nechajme sa počas tohto času obdarovania zo strany našich blížnych obdarovať aj naším**

najbližším priateľom. Charles de Foucauld (Šarls de Fukold) nazýva svojich spolubratov termínom „malý brat Krista“. Kristus je v týchto časoch doslovne náš „maličký brat“, svojou chudobou nás chce dnes obohatiť, umožnime mu to. Podmienkou je mať prázdne a otvorené ruky.

Uloženie do jasieľ. Ako krásne to znie v ušiach, no v skutočnosti ide o žľab na potravu pre dobytok. Zároveň nám akoby evanjelista chcel povedať, že jedine zvieratá sú prítomné v danej chvíli. Túto mienku preberáme z tradície a z textu proroka Izaiáša (Iz 1,3). Symbolizujú nechápavé ľudstvo. Dôvod, pre ktorý ľudstvo toto tajomstvo nechápe je ten, že Boh sa zjavuje pokorne, v maštali, nie v sláve, ale v chudobnom narodení. Chudoba u Krista je príčinou nevidenia a nepochopenia zo strany iných. Pavol Strauss výstižne vystihol pravú podstatu tejto udalosti: „Chcel by som byť v Betlehemskej maštali radšej somárom ako najväčším filozofom v Európe. Ten totiž prišiel na to, o čo ide: Byť a dýchať na Boha.“ Toto dýchanie na Krista je nám umožnené vďaka jeho chudobnému príchodu, v ktorom sa nám ponúka. **Táto ponuka je stále aktuálna. Boh nám skrze takéto narodenie akoby vraví, že túži po nás, aby sme boli pri ňom, aby sme naňho dýchali. Nie že by potreboval on našu blízkosť, ale vo svojej múdrosti si je vedomý, že to my potrebujeme jeho prítomnosť. Dýchajme naňho priamo v maštali. Buďme kreatívni v spôsobe, ako môžeme uskutočniť toto dýchanie na Krista.**

„Keď anjeli odišli od nich do neba, pastieri si povedali: „Poďme teda do Betlehema a pozrime, čo sa stalo, ako nám oznámil Pán.“ Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasliach.“ (Lk 2,15-16) Práve tento text nám pomáha vytvoriť celkový obraz Novonarodeného. On sa narodil z chudobnej ženy, v dobe a prostredí, ktoré je celé preniknuté myšlienkou Pánových chudobných. Nielenže sa stal „chudobou“ ale sa chudobou aj obklopil. Pastieri nám právom zastupujú túto okrajovú skupinu ľudí. Všimnime si slovíčko „poponáhľali sa“. To je srdce pastiera. Ponáhľa sa k prvej drevenej „monštrancii“, aby mohol v tichosti kľačať pred Pánom a adorovať ho. Taktiež je

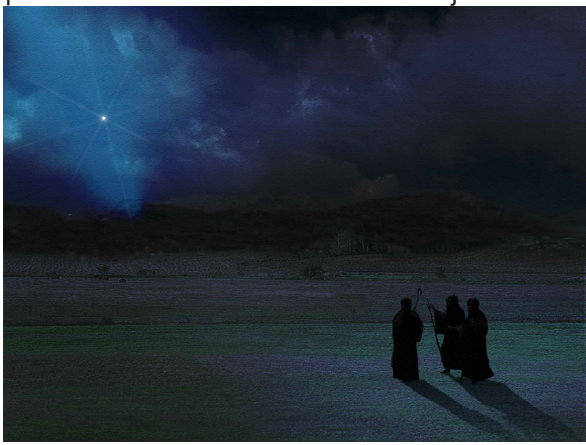

zaujímavé, že posolstvo narodenia sa dostáva práve pastierom, jednoduchým ľuďom. Oni sú prvotní nositelia slova, nie panovníci, úradnícki kňazi, umelci, či ľudia veľkých postov. Boh si opäť vyberá ten najmenej vznešený spôsob evanjelizácie, ohlásenia radostnej zvesti. Pastieri sú v danom evanjeliu vyzdvihnutí ako nositelia pravej evanjeliovej radosti. Stávajú sa prototypom pravého učeníka. **Žiadajme pri jasličkách túto jednoduchosť srdca, aby sme mohli aj my šíriť radosť Kristovho narodenia, nech sa aj my staneme pravými nositeľmi tohto vzácneho posolstva.**

Dávid Sklarčík

Prváci

Po skončení letných prázdnin k nám do kňazského seminára nastúpili piati prváci. Odvtedy ubehla už nejaká tá chvíľka, a tak sme sa rozhodli našim spolubratom položiť pár otázok:

1. V krátkosti sa predstav (čo si robil pred seminárom, akú školu si navštevoval a čo rád robíš)
2. Aký je tvoj obľúbený citát, motto?
3. Ako by si zhodnotil čas, ktorý si už strávil v seminári?
4. Čo pre teba znamená milosrdenstvo ako Božia vlastnosť?

Dávid Olexa

1. Pochádzam z obce Spišské Bystré. Mám jedného brata. Pred seminárom som navštevoval cirkevné Gymnázium Pavla Ušáka Olivu v Poprade. Moje hobby tvorí hra na organe, čítanie zaujímavých a zmysluplných kníh a keď mi zvýši čas, tak aj spoznávanie a obdivovanie Božieho stvorenia prostredníctvom turistiky a bicyklovania.

2. Mám mnoho obľúbených citátov, ale medzi inými by som spomenul od svätého Filipa Neriho: ,,Aj uprostred davu môžeme byť na ceste k dokonalosti.“

3. Ach, čas v seminári, ten beží rýchlo. Je to celkom fajn čas, čas kráčania za Kristom. Ako sa píše v Knihe Kazateľ, tak by som to mohol uplatniť aj tu - všetko má svoj čas. A v seminárnom poriadku je čas naozaj na všetko: na rozjímanie, modlitbu, na učenie, čas na rôzne nácviky...

4. Milosrdenstvo - mať milosrdné srdce, byť milosrdného srdca. Mať otvorené srdce v prvom rade pre Boží hlas a potom pre bratov a sestry okolo seba. Byť milosrdný ako Otec. Ako Otec, ktorý príjme svoje deti, keď padnú, s ľútosťou sa k nemu vracajú a prosia o odpustenie. Milosrdenstvo pre mňa znamená vedieť odpustiť aj keď ma niekto viackrát zarmúti.

Matúš Olejník

1. Do kňazského seminára prichádzam hneď po absolvovaní cirkevného Gymnázia Štefana Mišíka v Spišskej Novej Vsi. Pochádzam z malej dedinky Vítkovce. Medzi moje záľuby patrí turistika, bicyklovanie, hra na klavíri, čítanie literatúry (fantasy, sci - fi), v knihách mám rád dobrodružstvo a nečakané zvraty.

2. Poznám veľa zaujímavých citátov, ktoré ma oslovili, ale najviac sa mi páči citát svätého Jána Pavla II : ,, Kto miluje, ten chce darovať seba samého“.

3. Seminár nám ponúka možnosť spoznať Krista a v neposlednom rade aj samého seba. Veľmi sa mi páči systém rozplánovania dňa. Máme čas na všetko, na štúdium, modlitbu, ale hlavne na osobný vzťah s Kristom.

4. Odpustenie, skutky, modlitba aj to nám ponúka Rok milosrdenstva, ako oporné body pre náš duchovný život. Často sa pokúšame zahĺbiť do Krista, ale tento čas nám to môže sprostredkovať jedine vtedy, ak sme my sami schopní otvoriť sa jeho milosrdenstvu. Pre mňa sa Rok milosrdenstva stáva kľúčovým momentom môjho života, kedy mi Boh ukazuje správny smer a na moju prosbu odpovedá svojím áno. Teším sa, že môžem nasledovať jeho príklad a tento príklad, ktorý mi dáva Boh aj uskutočňovať.

Jozef Figura

1. Pochádzam zo severného Slovenska, z farnosti Vitanová. Už ako desaťročný chlapec som začal vo farnosti miništrovať. Medzi moje záľuby patrí turistika, plávanie, spoločenské hry a pod. Pred seminárom som chodil na Strednú odbornú lesnícku školu v Tvrdošíne. Počas strednej

školy som praxoval v horách pri ťažbe dreva, v pneuservisoch a zakúsil som aj stavebné práce.

2. Môj obľúbený citát je z Evanjelia podľa Marka : "Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. (Mk 8, 34) Tento citát ma veľmi povzbudzuje, aby som prekonával aj tie najťažšie životné prekážky a učil sa od Pána Ježiša. Musím si uvedomiť nevzdávať sa, ale ísť ďalej. Práve cesta ku kňazstvu nie je ľahká, ale je veľmi dôležitá a užitočná pre ľudí.

3. Seminár hodnotím celkom dobre. Máme tu naozaj všetko, čo potrebujeme ku formácii pre kňazstvo. Učíme sa nové poznatky o dejinách Cirkvi, jazyky a pod. V seminári tiež spoznávame svoje nedostatky, a tak sa navzájom povzbudzujeme. Tvoríme akoby jednu rodinu. Musíme si uvedomiť, že si máme pomáhať, a tak potom spolu dosiahneme omnoho viac. Mať „otvorené oči" pre druhých. Naučme sa byť vnímaví pre druhých. Každého Pán Boh povoláva a je na nás, akou cestou sa vyberieme, akou budeme kráčať. Nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane. Čas v seminári nám beží rýchlo. Seminár je pre mňa miesto spoločenstva, modlitby a školou Pána Ježiša.

4. Prežili sme rok milosrdenstva. Pre mňa je milosrdenstvo to, aby som vnímal druhého človeka, ktorý je v núdzi, osamelý, aby sme mali súcit s druhými ľuďmi a aby sme si tak uvedomili hodnotu milosrdenstva, ktoré je pre nás dôležité. Vnímal som tento rok ako výzvu, aby sme boli ku sebe milosrdní, odpúšťali si, pomáhali si navzájom a boli otvorení jeden pre druhého. Teda nielen to hovorili, ale aj to uskutočňovali. Buďte milosrdní ako Otec.

Jozef Labuda

1. Mám 22 rokov a pochádzam z farnosti Bobrov, ktorá sa nachádza v severnej časti stredného Slovenska. Detstvo som prežil v Námestove, kde som aj chodil na základnú školu a keď som mal 13 rokov, odišiel som bývať do Bobrova. Na strednú školu som chodil do Nižnej, kde som študoval odbor so zameraním na auto-elektroniku. Po strednej škole som vystriedal niekoľko zamestnaní, až kým som sa pričinením niekoľkých okolností neocitol v kňazskom seminári v Spišskom Podhradí. Čo do mojich záľub, tak mám veľmi rád hudbu, rád športujem, chodím do prírody a v rámci možností cestujem. Rád si prečítam knihu, či pozriem nejaký životný príbeh vo filmovej podobe.

2. „Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých." (1 Kor 9, 22)

3. Vnímam tento čas ako obdobie, v ktorom môžem prehĺbiť svoj vzťah s Kristom. Som preto vďačný za

každú chvíľu prežitú tu v seminári.

4. Milosrdenstvo pre mňa znamená najväčší prejav lásky, aký si môžeme dať.

Šimon Gurgoľ

1. Mám 23 rokov, pochádzam z farnosti Žakovce. Medzi moje záľuby patrí beh, turistika, posilňovanie a čítanie kníh.
Do seminára som nastúpil po ukončení bakalárskeho štúdia v odbore sociálna práca.

2. Tretia prosba modlitby, ktorú nás naučil Pán Ježiš: ,,Buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. “

3. Prežitý čas v seminári vnímam ako čas, počas ktorého hlbšie poznávam sám seba; čas, v ktorom mi Pán Ježiš dáva veľa príležitosti na prehĺbenie a posilnenie svojho osobného vzťahu s Ním; čas na spoznávanie Božej vôle.

4. Uvediem slová, ktoré spomenul svätý Ján Pavol II. v Lagievnikách: „Nič človek tak nepotrebuje, ako Božie milosrdenstvo - tú láskavú lásku, spolucítiacu, pozdvihujúcu človeka ponad jeho slabosť k nekonečným výšinám svätosti Boha.”

...bol som nahý a priodeli ste ma...

(prežívame rok svätého Martina)

Rok milosrdenstva skončil a začal sa rok svätého Martina. Aj takto môžeme skonštatovať nedávne udalosti v našej diecéze. No práve na odpustovú slávnosť svätého Martina počúvame stať z evanjelia (Mt 25, 31-40), kde Kristus vymenúva skutky telesného milosrdenstva. Nie je to náhodou, práve svätý Martin svojím životom jasne ukazuje milosrdenstvo.

Preto by sme skôr mohli povedať, že Rok milosrdenstva pokračuje Rokom svätého Martina.

Hlavnými cieľmi tohto Jubilejného roka svätého Martina (1700 rokov od jeho narodenia) sú tieto:

1. Aby sa medzi veriacimi pozdvihla spásna úcta k nebeskému patrónovi svätému Martinovi.

Ak si chceme niekoho ctiť, musíme ho najprv poznať. Pozrime sa na svätého Martina cez jeho atribúty, s ktorými sa zvykne vyobrazovať:

Hus - keď sa dozvedel, že ho ľudia chcú urobiť biskupom, utiekol sa na hospodárstve schovať medzi husi. Lenže tie ho hlasným gáganím prezradili. Martin tak napokon pochopil, že je to Božia vôľa, aby sa stal biskupom a už sa nevzpieral. *Martin – vzor pokory a plnenia vôle nebeského Otca zároveň.*

Ohnivá guľa - keď už ako biskup slávil svätú omšu, zjavila sa nad jeho hlavou ohnivá guľa. Nepripomína nám táto udalosť Turíce, kedy na apoštoloch spočinuli akoby ohnivé jazyky? Oheň symbolizuje pretvárajúcu energiu činov Ducha Svätého. *Martin – vzor človeka modlitby preniknutého Duchom Svätým.*

Plášť - keď videl uzimeného žobráka, vytasil meč a rozťal svoj plášť na dve polovice. Jednu daroval žobrákovi a do druhej sa znovu obliekol. Takto naplnil evanjeliové posolstvo: „...bol som nahý a priodeli ste ma..." *Martin – vzor milosrdenstva za cenu straty vlastného komfortu.*

2. Aby sa na príhovor svätého Martina výraznejšie formoval život veriacich podľa evanjelia.

Napriek tomu, že svätý Martin pochádzal z pohanskej rodiny, stal sa kresťanom v dospelom veku prijal krst. K viere priviedol neskôr aj svoju matku a mnoho iných ľudí. Zanechal vojenskú službu, aby sa mohol oddať Kristovi. Dary ani pocty neprijímal, spával na holej zemi, postil sa a modlil, uzdravoval chorých, vyháňal zlých duchov. Veľkosť Martinovho

života nebola v zázrakoch a divoch, ktoré konal, ale v oddanosti Kristovmu evanjeliu. Prosme, nech na jeho príhovor tak ako on žijeme život, ktorý sa čo najviac podobá tomu Ježišovmu.

3. Aby sa tým, ktorí sa zúčastnia na sláveniach spojených s Jubilejným rokom svätého Martina, ešte hojnejšie otvoril poklad Božej milosti - skrze získanie úplných odpustkov.

Odpustky môžeme získať pre seba alebo pre duše v očistci. Okrem splnenia obvyklých podmienok (sviatostné vyznanie hriechov, sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca) je potrebné:

A) na prvý piatok mesiaca navštíviť akýkoľvek chrám v diecéze a tam sa nábožne v duchu kajúcnosti zúčastniť na nejakom posvätnom obrade alebo nábožnom skutku.

B) krátko predtým (vo štvrtok pred

prvým piatkom) určitý čas nábožne meditovať pri eucharistickej adorácii zakončiac Modlitbou Pána, Vyznaním viery a vzývaním Najsvätejšej Panny a svätého Martina.

C) Starí a chorí môžu získať odpustky, ak za splnenia obvyklých podmienok spojení s jubilejnými sláveniami recitujú Modlitbu Pána, Vyznane viery a vzývajú Najsvätejšiu Pannu a svätého Martina, obetujúc Bohu svoje bolesti alebo ťažkosti vlastného života.

Tip na záver: Rozmeňme si hlavné ciele na drobné. Stanovme si konkrétne predsavzatia pre náš každodenný život. Buďme kreatívni.

Všetky informácie a materiály spojené so slávením Jubilejného roku svätého Martina môžete nájsť na internetovej stránke *dieceza.kapitula.sk* v sekcii Rok svätého Martina.

Denis Čuchran

Nová expozícia v Katedrále svätého Martina

Najstaršou sakristiou pôvodného románskeho Kolegiátneho kostola sv. Martina v Spišskej Kapitule bola malá miestnosť, situovaná pri severnom vstupe do chrámu. Táto najstaršia sakristia však padla za obeť vpádu Neugarov – osobnej stráže uhorského kráľa Ladislava IV. Kumánskeho. Tí r. 1289 na Spišskú Kapitulu zaútočili s tichým súhlasom samotného kráľa, kostol vyrabovali a sakristiu aj s archívom, ktorý v nej bol umiestnený, vypálili. K tomuto priestoru sa už stavitelia našej katedrály nevrátili. Namiesto toho v prvom desaťročí 14. stor. postavili novú sakristiu, ktorú situovali ako prístavbu k južnej lodi kostola. Z tohto dôvodu uvedený priestor dodnes nazývame ako južná sakristia.

Do sakristie sa pôvodne vchádzalo len z chrámu, cez vstup, ktorý sa do súčasnosti zachoval už len ako výklenok na jej severnej stene. Sakristia bola postavená ako štedrý veľký priestor. Bolo to z dôvodu, že neslúžila len ako zázemie pre liturgiu, ale aj ako priestor, kde zasadala kapitula, pečatili sa listiny a kde sa uchovával aj archív a chrámový poklad. Z tohto dôvodu boli vtedy ešte tri okná opatrené dodnes zachovanými masívnymi mrežami.

Zmena vo funkcii sakristie nastala po r. 1462. Vtedajší spišský prepošt Ján Stock sa pustil do rozsiahlej prestavby chrámu. Už r. 1464 však zomrel a stavba zostala bez ďalších finančných prostriedkov. Kostol však bol v tom čase dostavaný len do výšky okien – a teda bol bez strechy. V tomto období bola preto južná sakristia adaptovaná na kaplnku a konsekrovaná Takže v tejto sakristii sú konsekračné kríže.

Svoju funkciu sakrálneho priestoru stratila južná sakristia po konsekrácii Kostola sv. Martina v r. 1478. Priestor bol vybielený a opäť sa mu vrátila funkcia sakristie. naďalej sa tu uchovávali aj archívne dokumenty. Po dostavbe Kaplnky Zápoľských r. 1499 bol do sakristie prebúraný dnešný vstup

z východnej strany a niekedy v tomto období bol zamurovaný pôvodný vstup z chrámu v severnej stene sakristie.

Súčasná sakristia Katedrály sv. Martina bola k severnej stene svätyne pristavaná niekedy na prelome 16. a 17. stor. Tým stratila južná sakristia svoju pôvodnú funkciu a stala skladom – po latinsky ju nazývali „depositorium“. Uchovával sa tu kapitulský archív a odkladali sa tu liturgické potreby a náčinie, ktoré nebolo momentálne potrebné.

Funkciu depozitória, teda miestna na odkladanie všetkého čo nebolo potrebné plnila južná sakristia až do r. 2005. V tomto roku totiž začal posledný, zatiaľ najrozsiahlejší výskum katedrály sv. Martina. Južná sakristia bola postupne vyčistená a bol tu vykonaný archeologický výskum. Reštaurátorsky boli ošetrené zachované nástenné maľby a bola zrenovovaná pôvodná baroková tehlová dlažba.

Dnes južná sakristia je otvorená verejnosti ako zvláštny priestor tohto vzácneho chrámu. Uchováva si ducha muzeálne expozície a ducha posvätného miesta tohto jedinečného priestoru.

Návštevník tu totiž nájde inštalované dva vzácne paramentáre – oproti vstupu široký renesančný paramentár zo začiatku 17. stor., ktorý slúžil na uchovávanie oltárneho textilu a vľavo pri južnej stene sakristie typický nábytok sakristie – paramentár z 18. stor. Oba nábytky obsahujú ukážky z Umeleckohistorickej zbierky Spišského biskupstva – historické liturgické náčinie, potrebné k slúženiu sv. omše: omšový kríž, kalich, paténu, cibórium, monštranciu a ostenzórium, korporál, palu, ampulky s podnosom, manutergium, purifikatórium a misál, z liturgických odevov albu, kazulu, štólu a manipul. Autenticitu sakristie dopĺňa kadidelnica a navikula. Všetky vystavené predmety pochádzajú z 18. a 19. stor. a patrili k bývalému zariadeniu katedrály, či do zbierky bývalého diecézneho múzea. Vystavené exponáty veľmi vhodne dopĺňa vzácny

korpus zo 14. stor., umiestnený na západnej stene sakristie.

Už spomínané sakrum južnej sakristie je doplnené výstavkou starobylých relikvií, ktoré po stáročia dotvárali význam Katedrály sv. Martina ako pútnického miesta. Vo výklenku v severnej stene – v bývalom vstupe z chrámu – tak návštevník nájde prastaré relikvie sv. Margity Antiochijskej, sv. Juraja, jednej z 11000 panien a relikvie ďalších neznámych svätcov – mučeníkov, ktoré sú uložené v barokových relikviároch. V menšom výklenku, bývalom sakráriu, sú zas vystavené novšie relikvie, ktoré Katedrála sv. Martina získala v 18. – 20. stor.: relikvie Sv. kríža, sv. Jána Nepomuckého a sv. Cyrila.

ODVAHA

Neviem ako u ostatných ľudí, ale u mňa toto slovo diktuje tempo srdca, dáva mi schopnosť obetovať pokoj, aby sa pretavil v niečo krajšie, lepšie, čnostnejšie. Keďže som kresťan, v dnešnom sekularizovanom a materialistickom svete potrebujem práve túto odvahu. Odvahu, aby som bol iný, teda aby som bol úplne normálny. Veľa mladých ľudí sa dnes rozhoduje na základe toho, čo vidí v televízii, čo prezentuje dnešná populárna hudba, čo nájde na rôznych stránkach internetu, alebo čo mu povie niekto na diskotéke. Keďže vybrať sa dá zo všeličoho, dá sa vybrať aj zo Svätého písma. V Matúšovom evanjeliu je jedna pasáž, kde Ježiš kráča po mori. Kúsok zacitujem, aby som poukázal práve na odvahu. *„Keď ho učeníci videli kráčať po mori, vzrušení vraveli: Mátoha! A od*

strachu vykríkli. Ale Ježiš sa im hneď prihovoril: Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“ (*Mt* 14, 26-27). Akoby im hovoril práve o odvahe. Vieme, ako to pokračuje ďalej, keď apoštol Peter vyjde z loďky a vykročí smerom k Ježišovi. Môžeme sa pýtať, prečo vyšiel, keď bol v bezpečí, veď mohol jednoducho Ježiša počkať v loďke, keďže on sa blížil práve k nim. Lenže Peter sa poponáhľal a chcel ísť Ježišovi naproti. Ako iste vieme, prišiel strach a tento učeník sa začal topiť. Ale čo sa stalo? Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho... Zachránil ho. Nie sme aj my v podobnej situácii v dnešnom svete, ktorý nás zmieta vlnami svojich pohnútok? Pripodobňujeme sa tomuto svetu alebo odvážne, ako Peter, vychádzame z loďky a ideme proti prúdu všetkého nie dobrého, čo nám svet dáva? Vyjdime teda z loďky. Naberme odvahu a skúsme zobrať vážne, čo hovorí Ježiš vo Svätom písme. Koľko mladých ľudí v dnešnej dobe nevie, kde patrí, čo si vybrať a aký je ich pravý zmysel života. My poznáme odpoveď a vieme im pomôcť. Máme na výber. Buď sa budeme stále pýtať ako, čítať o tom, ako sa to všetko robí, spoliehať sa na druhých, alebo obetujeme pohodlie, začneme robiť dobré skutky a skutky milosrdenstva, ktoré už tak dobre poznáme a predovšetkým - začneme žiť evanjelium. Nemusíme sa báť, pretože ak nás začne svet fackať a budeme sa topiť, Ježiš k nám vystrie ruku a zachráni nás. Ja sám som žil život, ktorý stál za nič. Nemal som zmysel života, blúdil som a bol som smutný. Lenže našli sa ľudia, ktorí mi pomohli a ukázali mi cestu. Potreboval som konkrétnu pomoc, nie rozprávanie o pomoci. Aj dnešní mladí a nie len mladí, ale aj iné generácie potrebujú konkrétnu pomoc. Chcú vidieť to, o čom my kresťania hovoríme. Blíži sa čas Vianoc, čas, kedy toľko ľudí na svete si ešte stále neuvedomuje, čo sa to vlastne deje. Myslím si, že to čo hovorí pápež František o tom, aby sme neboli

ľuďmi gaučového života, nebáli sa išli na periférie, naproti biednym, chudobným a opusteným, je návodom, ako ukázať Ježiša svetu. Boh má jasle a rodí sa tam, kde je ochota, odvaha a otvorenosť jeho životu. Majme teda odvahu a pomôžme druhým, ktorí majú prázdne maštaľky, aby tam prišiel ten, s ktorým je všetko krajšie, pokojnejšie, radostnejšie a pravdivejšie. Aby sme žili život, ktorý za to stojí, či už tu, alebo aj raz vo večnosti.

Lukáš Briš

Cez prázdniny v Rumunsku

(svedectvo života)

Počas letných prázdnin sme sa zúčastnili tábora s deťmi, ktoré žijú vo veľmi skromných podmienkach. Tieto deti pochádzajú z Novej Huty a Gemelčíčky v Rumunsku.

Miestne rodiny sa živia z poľnohospodárstva či chovania dobytka a hydiny. Pýtal som sa raz detí, čo je ich najobľúbenejšia činnosť. Jedno dievčatko mi povedalo, že jej najobľúbenejšia činnosť je byť s kravičkami. Jej rodičia chovajú zhruba tridsať kráv a ona pomáha starším súrodencom sa o ne starať. Niektoré deti sú dobre zabezpečené – najmä tie, ktoré sú z miest. No väčšina detí žije vo veľmi skromných podmienkach, svedčia o tom rôzne zážitky, ktoré som s detičkami mal. V jeden večer sme mali pozerať rozprávku a pýtal som sa jedného dievčatka, či sa teší a ona mi odpovedala, že to už videla v kine, hneď na to sa ma druhé dievčatko spýtalo, čo je to kino.

Vláda sa rozvojom miestnych podmienok na život veľmi nezaoberá. Tento rok mali napríklad po dlhom čase urobenú asfaltovú príjazdovú cestu ku škole a do kostola. Tieto deti bývajú v oblasti, kde sa pomerne dosť ťaží ropa. Ak štátny podnik chce ťažiť ropu na ich pozemku, nikto im v tom nezabráni a tieto rodiny sú vyhostené bez veľkých prekážok.

Každé dieťa ovládalo dva jazyky - rumunčinu a slovenčinu. Minimálne polovica detičiek okrem týchto jazykov ovládalo plynule ešte jeden jazyk, ak nie viac – nemčinu, maďarčinu, taliančinu alebo ruštinu.

O tom, ako berú deti ťažké podmienky života s radosťou svedčí

aj jedna udalosť, ktorá sa mi prihodila: Raz som sa pýtal jedného chlapca, ako ďaleko má z domu do kostola. Odpovedal, že len 8 km. Ja som mu povedal, že to je ďaleko. On sa zasmial a vravel, že z domu, kde predtým býval než sa presťahovali to mal 12 kilometrov.

Veľa detí tam má do kostola, do školy, k lekárovi niekoľko kilometrov. Mnohé rodiny týchto detí sú od iných rodín vzdialené 1 a viac km, a to si hovoria najbližší susedia.

Inokedy som sa pýtal jedného dievčatka, čo je jej obľúbené jedlo, odpovedala mi, že zemiaky. Raz sme deťom dávali pred zaspávaním jablká. Každé dieťa dostalo jedno jablko. Keď som rozdával tieto jablká deťom, ešte nikdy som nevidel takú vďačnosť a šťastie v očiach detí ako vtedy, a to pre jedno jablko.

Svedectvo o ozajstnom a živom prežívaní viery som si sám všimol v mnohých situáciách, ale spomeniem jednu, ktorú mi rozprával náš otec rektor : Raz sa rozprával deťom príbeh a na konci toho príbehu sa spomenulo: „ ... a ten psík zomrel“. V tom sa ozval jeden chlapec a spýtal sa, ako sa to myslí. Že nerozumie tomu, ako mohol pes zomrieť. Pes môže len zdochnúť, iba ľudia umierajú, lebo iba ľudia majú dušu.

V danej oblasti sú na misiách rehoľné sestry Svätého Kríža. Pýtal som sa jednej z nich, že ako je to možné, že tie deti sú také šťastné a spokojné. Zjedia všetko, čo sa im predloží, s jedlom vôbec nevymýšľali a na biedne podmienky v rámci ubytovania nemali žiadnu sťažnosť. Chceli sa hrať a byť súčasťou každého programu, ktorý sme im pripravovali, či sme kreslili, tancovali, modlili sa, spievali, robili divadlá, hrali športy... vždy boli šťastné a pôsobili tak spokojne. Táto rehoľníčka mi povedala, že ten čas, kedy sme tam a robíme im tábor je jediný, kedy tieto detičky nemusia nič robiť, len sa hrať. Počas celého roka musia deti ťažko pracovať okolo domu, hospodárstva a mnohé z tých, ktoré majú 12 rokov pracujú okrem toho aj na iných hospodárstvach, aby zarobili na živobytie pre svoju rodinu.

Som veľmi rád, že som mohol stráviť tento čas v Rumunsku s mojimi spolubratmi medzi týmito detičkami v ich domácom prostredí. Bola to pre mňa prvá skúsenosť s misijným prostredím a hlavne moje osobné prvé stretnutie s miernou chudobou. Odchádzal som nielen povzbudený vo viere, ale aj obohatený o novú skvelú skúsenosť, ale predovšetkým s uvedomením si ako sa mám dobre.

Dávid Lesňák

Prechádzky Kapitulskou ulicou 3

kanónia č. 4 dnes

Milí priatelia! Aj v tomto čísle si v rámci cyklu Prechádzky Kapitulskou ulicou v krátkosti predstavíme ďalšiu z kanónií. Tento krát to bude kanónia č. 4. Jej zvláštnosťou je to, že ako jediná z kanónií má vo svojej prednej časti aj malú záhradku. Kedysi ju ako jedinú od ulice oddeľoval aj plot, ktorý už dnes nestojí.

Počiatky tejto stavby možno datovať už v stredoveku v 14. storočí. Rôznymi úpravami prešla v druhej polovici 15. storočia. Od polovice 17. storočia bola prestavaná v renesančnom slohu. Veľkou stavebnou úpravou prešla v rokoch 1829-1837 za čias kanonika Jozefa Marcinka, kedy sa z hospodárskej budovy a obytnej časti vytvoril jeden obytný celok v klasicistickom slohu. Takáto podoba sa zachovala do dnešných čias. Menšími stavebnými úpravami prešla ešte v 19. a 20. storočí.

Tento objekt predstavuje obytnú jednoposchodovú stavbu v tvare písmena L. Prízemné hospodárske budovy boli situované na východnej strane dvora, ktorý uzatvárala priečne postavená a dnes ešte jestvujúca stodola. V tesnej blízkosti kanónie sa nachádza aj budova bývalej sýpky. Objekt je čiastočne podpivničený. Obvodové murivo suterénu je kamenné i pieskovcové, preklenuté renesančnými a klasicistickými klenbami. Budova má trojtraktovú dispozíciu, v strede s veľkým segmentálne ukončeným hlavným vchodom vedúcim do prejazdu zaklenutého pruskými klenbami. Ostatné priestory majú

renesančné klenby alebo rovné stropy. V blízkosti vstupu do suterénu je zaujímavý pravouhlý gotický portál. Najstaršou časťou objektu je východný trakt, v ktorom sa zachovali zvyšky stredovekého travertínového muriva spolu so zvyškom románskeho travertínového stĺpika. Poschodie je sprístupnené širokým schodiskom v empírovom štýle. Pri vstupe do podkrovných priestorov si môžeme všimnúť aj renesančný portál.

Z vonkajšej strany nás na prvý pohľad zaujme charakteristické klasicistické priečelie. Štyri západné okná majú jednoduchú pásovú bosáž, dve východné okná sú združené, s renesančnou rímsou v supraporte. Priečelie na poschodí je členené vertikálnymi pilastrami s rímsovými hlavicami a triglifmi. Zaujímavé sú tiež malé gotické okienka, ktoré tejto kanónii dodávajú aj stredoveký nádych. V západnom múre, oddelenom od kanónie č. 5 len úzkou medzerou, sa zachovala stredoveká omietka.

Od 1776 sa v nej vystriedali nasledovní kanonici: Jozef Fabian, Jozef Marcinko, Jakub Dulovič, Alexander Grusz, Pavol Richnavský a kanonik Juriga. V časoch socializmu slúžili priestory kanónie ako nájomné byty najmä pre spišskopodhradských učiteľov s ich rodinami. Istý čas tu dokonca býval aj predseda Mestského národného výboru v Spišskom Podhradí. Neskôr ostala na zopár rokov opustená.

Po roku 1989 sa začalo s jej komplexnou rekonštrukciou a prebudovaním pre potreby Spišskej katolíckej charity. V roku 1995 sa tu vybudoval Charitný dom sv. Jána Bosca, ktorý spolu s kanóniou č. 3 slúži najmä pre kňazov na dôchodku, ale aj pre iných starých ľudí. Z miesta bývalej sýpky je dnes kaplnka. Takmer všetky vnútorné priestory sú toho času vybavené bezbariérovými vstupmi a prechodmi. Možno povedať, že dnes je táto kanónia, okrem seminára, najviac obývaným objektom na Spišskej Kapitule.

pohľad z roku 1976

Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka
Stránka
Správy
Upozornenia 12
Štatistiky
Nástroje príspevkov
Všetko o nás na webe: ks.kapitula.sk
alebo FB:
Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka
Cirkev/Náboženská organizácia
Vytvoriť
Časová os
Informácie
Fotky
Páči sa mi
Viac